БЕКІТЕМІН
Қостанай облысы әкімдігі
денсаулық сақтау басқармасының
«Қарабалық аудандық
ауруханасы» КМК директоры
_____ А.Г. Исекова
2026 ж. «___» _____

Қостанай облысы әкімдігі денсаулық сақтау басқармасының «Қарабалық аудандық ауруханасы» КМК Сыбайлас жемқорлыққа қарсы САЯСАТЫ

Қарабалық к.
2026 жыл

1. Құжаттың мақсаты және жалпы ережелер

1.1. Осы Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс–қимыл саясаты Қостанай облысы әкімдігі денсаулық сақтау басқармасының "Қарабалық аудандық ауруханасы" КМК (бұдан әрі - "Қарабалық аудандық ауруханасы" КМК саясаты) Қазақстан Республикасының Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасына және кәсіпорынның ішкі құжаттарымен әзірленген.

1.2. Осы Саясат мыналарды белгілейді:

1) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы мақсаттар мен міндеттер;

2) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың негізгі қағидаттары;

3) Қазақстан Республикасының Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасының талаптары және оны орындау жөніндегі міндеттемелер;

4) Сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және оған қарсы іс-қимыл жөніндегі шаралар кешені;

5) "Қарабалық аудандық ауруханасы" КМК осы саясатты сақтағаны үшін, жауапкершілік.

1.3. "Қарабалық аудандық ауруханасы" КМК осы саясатының негізгі мақсаты-комплаенс мәдениетін қалыптастыру, кәсіпорынның және оның лауазымды адамдары мен қызметкерлерінің жоғары мінез-құлық стандарттарына адалдығы, ашық және адал қызмет жүргізу, іскерлік беделін нығайту және кәсіпорынға деген сенімін арттыру.

2. Қолдану саласы

2.1. "Қарабалық аудандық ауруханасы" КМК-ның осы саясаты барлық лауазымды тұлғалар мен қызметкерлердің танысуы және мүлтіксіз сақтауы үшін, міндетті болып табылады.

2.2. Кәсіпорында іс-қимыл тәртібі "Қарабалық аудандық ауруханасы" КМК осы саясаттың талаптарын сақтаумен айқындалады.

2.3. "Қарабалық аудандық ауруханасы" КМК - ның осы саясаты ресми интернет-ресурста орналастырылуға тиіс.

3. Терминдер мен анықтамалар

3.1. Осы Саясатта келесі терминдер мен анықтамалар қолданылады:

1) Қазақстан Республикасының Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасы – "Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" Қазақстан Республикасының Заңы Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері жөніндегі өзге де нормативтік құқықтық актілері;

2) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторинг – сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл бойынша қабылданатын шаралардың тиімділігіне қатысты ақпаратты жинау, талдау және бағалау жөніндегі қызметі;

3) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттар-қызметтің оқшауланған саласы үшін, белгіленген, сыбайлас жемқорлықтың алдын алуға бағытталған ұсынымдар жүйесі;

4) Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау – сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептерді анықтау және зерделеу жөніндегі қызметтері;

5) лауазымды адам-кәсіпорынмен еңбек қатынастарында тұратын және ұйымдық-өкімдік немесе әкімшілік-шаруашылық функцияларды орындайтын адам;
6) жұмыскерлер-кәсіпорынмен еңбек қатынастарында тұрған жеке тұлғалар;
7) мүдделер қақтығысы-лауазымды адамдардың жеке мүдделері мен олардың лауазымдық өкілеттіктері арасындағы қайшылық, бұл ретте аталған адамдардың жеке мүдделері олардың өз лауазымдық өкілеттіктерін тиісінше орындамауына әкеп соғуы мүмкін;
8) сыбайлас жемқорлық-мемлекеттік қызметшілердің немесе оларға теңестірілген өздерінің лауазымдық (қызметтік) өкілеттіктерін және олармен байланысты мүмкіндіктерді жеке өзі немесе делдалдар арқылы өздері не үшінші тұлғалар үшін, мүліктік (мүліктік емес) игіліктер мен артықшылықтар алу немесе алу мақсатында заңсыз пайдалануы, сол сияқты осы адамдарға игіліктер мен артықшылықтар беру жолымен пара беру.;
9) сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар- мемлекеттік немесе муниципалдық қызметшілердің өздерінің қызметтік жағдайын пайдалана отырып, сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнама нормаларын бұзумен көрінетін және тиісті жауаптылыққа әкеп соғатын құқыққа қайшы, кінәлі әрекеттері (әрекеті немесе әрекетсіздігі)
10) Сыбайлас жемқорлық тәуекелі-сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайлардың туындау мүмкіндігі;
11) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс – қимыл-өз өкілеттіктері шегінде сыбайлас жемқорлықтың алдын алу, оның ішінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру, сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды анықтау және жою, сондай-ақ сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды анықтау, жолын кесу, ашу және тергеп-тексеру және олардың салдарын жою жөніндегі қызмет;
12) сыбайлас жемқорлықтың алдын алу-алдын алу шаралары жүйесін әзірлеу және енгізу жолымен сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды зерделеу, анықтау, шектеу және жою жөніндегі қызмет.
3.2. Осы Саясатта қолданылатын, бірақ ашылмаған ұйғарымдар Қазақстан Республикасының заңнамасында, кәсіпорынның жарғысында және өзге де ішкі құжаттарында пайдаланылатын ұйғарымдарға сәйкес келеді.

4. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы мақсат пен міндеттер

4.1. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың мақсаты лауазымды адамдар мен қызметкерлерді атқаратын лауазымына қарамастан сыбайлас жемқорлық қызметіне тарту тәуекелін барынша азайту болып табылады.
4.2. Қойылған мақсатқа жету үшін осы саясат мынадай міндеттерді шешуді көздейді:
1) лауазымды адамдар мен қызметкерлердің кез келген сыбайлас жемқорлық көріністеріне нөлдік төзімділікті түсінуін қалыптастыру;
2) лауазымды адамдар мен қызметкерлерге қолданылуы мүмкін Қазақстан Республикасының Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасының негізгі талаптарын қорыту және түсіндіру;

3) лауазымды адамдар мен қызметкерлердің Қазақстан Республикасының Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасының, осы саясаттың қағидаттары мен талаптарын білу және сақтау, сондай-ақ сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және оны болғызбау жөніндегі барабар рәсімдерді жүзеге асыру міндетін белгілеу;
4) Сыбайлас жемқорлықтың алдын алуға және оған қарсы іс-қимылға, сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар әрекетінен кейін азайтуға және (немесе) жоюға бағытталған сыбайлас жемқорлыққа қарсы шараларды әзірлеу және енгізу.

5. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың негізгі қағидаттары

5.1 "Қарабалық аудандық ауруханасы" КМК сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл шараларының жүйесі мынадай қағидаттарға негізделеді:

1) "Қарабалық аудандық ауруханасы" КМК Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатының қолданыстағы заңнамаға және жалпы қабылданған нормаларға **сәйкестік қағидаты**: іске асырылып жатқан сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-шаралардың Қазақстан Республикасының Конституциясына, "сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" Қазақстан Республикасының Заңына және өзге де нормативтік құқықтық актілерге сәйкестігі.

2) "Қарабалық аудандық ауруханасы" КМК **басшылығының жеке үлгі қағидаты:** "Қарабалық аудандық ауруханасы" КМК басшылығы өзінің мінез-құлқымен үлгі көрсете отырып, барлық деңгейдегі сыбайлас жемқорлықтың кез келген нысандары мен көріністеріне бітіспес қарым-қатынастың этикалық стандартын қалыптастыруға тиіс.

3) **ПБҚ пен қызметкерлерді тарту қағидаты:** лауазымына қарамастан ПБҚ мен қызметкерлердің сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттар мен рәсімдерді қалыптастыруға және іске асыруға белсенді қатысуы.

4) Нөлдік толеранттылық қағидаты: "Қарабалық аудандық ауруханасы" КМК-да кез келген нысанда және көріністе сыбайлас жемқорлықтан бас тарту.

5) **Тәуекелдерді мерзімді бағалау қағидаты:** "Қарабалық аудандық ауруханасы" КМК жалпы қызметіне және оның жекелеген бөлімшелеріне тән, "Қарабалық аудандық ауруханасы" КМК-да мерзімді негізде сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау және бағалау жүзеге асырылады.

6) **Ашықтық қағидаты:** "Қарабалық аудандық ауруханасы" КМК-да жүргізіліп жатқан сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат туралы жұртшылықты хабардар ету.

7) **Жауапкершілік және жазаның бұлтартпаушылығы қағидаты:** "Қарабалық аудандық ауруханасы" КМК қызметкерлері үшін атқаратын лауазымына, жұмыс өтіліне және еңбек міндеттерін орындауға байланысты сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасаған жағдайда өзге де жағдайларға қарамастан жазаның бұлтартпаушылығы; сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатты іске асыру үшін, басшылықтың жауапкершілігі.

6. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатты іске асыруға жауапты

6.1 "Қарабалық аудандық ауруханасы" КМК сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылға бағытталған барлық іс-шараларды ұйымдастыруға жауапты "Қарабалық аудандық ауруханасы" КМК басшысының бұйрығымен тағайындалады.
6.2 Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатты іске асыруға жауапты адамның негізгі міндеттері:

- "Қарабалық аудандық ауруханасы" КМК сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша шешімдер қабылдау үшін, ұсынымдар дайындау;
- "Қарабалық аудандық ауруханасы" КМК-да сыбайлас жемқорлықтың туындау қаупін тудыратын себептер мен жағдайларды жоюға бағытталған ұсыныстар дайындау;
- "Қарабалық аудандық ауруханасы" КМК байқау кеңесін бекітуге сыбайлас жемқорлықтың алдын алу жөніндегі шараларды іске асыруға бағытталған нормативтік актілердің жобаларын әзірлеу және ұсыну;
- "Қарабалық аудандық ауруханасы" КМК қызметкерлерінің сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарын анықтауға бағытталған іс-шаралар өткізу;
- Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне бағалау жүргізуді ұйымдастыру;
- Сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және оған қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша оқыту іс-шараларын ұйымдастыру;
- Бақылау-қадағалау және құқық қорғау органдарының уәкілетті өкілдеріне Сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және оған қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша "Қарабалық аудандық ауруханасы" КМК қызметіне инспекциялық тексерулер жүргізу кезінде жәрдем көрсету;
- Сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және оған қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша іс-шараларды ұйымдастыру;
- Сыбайлас жемқорлыққа қарсы насихатты ұйымдастыруға қатысу;
- Сыбайлас жемқорлыққа қарсы жұмыс нәтижелеріне бағалау жүргізу және тиісті есепті материалдарды дайындау.

7. "Қарабалық аудандық ауруханасы" КМК қызметкерлерінің сыбайлас жемқорлықтың алдын алуға және оған қарсы іс-қимылға байланысты міндеттері

"Қарабалық аудандық ауруханасы" КМК лауазымы мен жұмыс өтіліне қарамастан барлық қызметкерлер өздерінің лауазымдық міндеттерін атқаруына байланысты:

- осы Саясаттың ережелерін басшылыққа алып, оның қағидаттары мен талаптарын мүлтіксіз сақтау;
- айналасындағылар сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық жасауға немесе оған қатысуға дайын деп түсіндіруі мүмкін мінез-құлықтан аулақ болу.

8. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-шаралар

8.1. Осы Саясатқа қосымша ретінде "Қарабалық аудандық ауруханасы" КМК-да жыл сайын сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-шаралар жоспары бекітіліп, оларды өткізу мерзімі және жауапты орындаушы көрсетіледі.

8.2. Қызметкерлер арасында сыбайлас жемқорлыққа қарсы мінез-құлық стандарттарын енгізу мақсатында "Қарабалық аудандық ауруханасы" КМК-да іскерлік қатынастар этикасын қозғайтын және қызметкерлердің әдепті, адал мінез-құлқын қалыптастыруға бағытталған қызметкерлердің мінез-құлқының жалпы қағидалары мен қағидаттары белгіленеді.

Мінез-құлықтың осындай жалпы ережелері мен қағидаттары "Қарабалық аудандық ауруханасы" КМК басшысы бекіткен "Қарабалық аудандық ауруханасы" КМК медицина қызметкерлерінің әдеп және қызметтік мінез-құлық кодексінде бекітіледі.

8.3. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясаттың элементтерінің бірі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін бағалау болып табылады. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін бағалаудың мақсаты "Қарабалық аудандық ауруханасы" КМК қызметіндегі нақты операцияларды анықтау болып табылады, оларды іске асыру кезінде "Қарабалық аудандық ауруханасы" КМК қызметкерлерінің жеке пайда алу мақсатында сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарын жасау ықтималдығы жоғары.

8.4. "Қарабалық аудандық ауруханасы" КМК-да сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және оған қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша қызметкерлерді келесі тақырыптар бойынша оқыту жүргізілуі тиіс:

- сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасағаны үшін, заңды жауапкершілік;
- сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша "Қарабалық аудандық ауруханасы"КМК заңнамасының талаптарымен және ішкі құжаттарымен және оларды "Қарабалық аудандық ауруханасы"КМК қызметінде қолдану тәртібімен танысу;
- сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және оған қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша құқық қорғау органдарымен өзара іс-қимыл жасау.

8.5. "Қарабалық аудандық ауруханасы" КМК жүзеге асыратын ішкі бақылау сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың алдын алуға және анықтауға ықпал етеді. Бұл ретте "Қарабалық аудандық ауруханасы" КМК қызметінің "Қарабалық аудандық ауруханасы"КМК нормативтік құқықтық актілері мен жергілікті нормативтік актілерінің талаптарына сәйкестігін қамтамасыз ету сияқты ішкі бақылау және аудит жүйесінің міндеттерін іске асыру үлкен қызығушылық тудырады.

8.6. Серіктестермен өзара іс-қимыл жасау кезінде "Қарабалық аудандық ауруханасы" КМК кәсіпорында қабылданған сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттар туралы, оның ішінде шарттарға сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттардың сақталуы туралы белгілі бір ережелерді енгізуге болатындығы туралы хабарлайды. "Қарабалық аудандық ауруханасы" КМК іскерлік қатынастарды адал және адал түрде жүргізетін, өз беделіне қамқорлық жасайтын, бизнесті жүргізу кезінде жоғары этикалық стандарттарға қолдау көрсететін, сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі өз шараларын іске асыратын, сыбайлас жемқорлыққа қарсы ұжымдық бастамаларға қатысатын серіктестермен іскерлік қатынастарды орнатуға және сақтауға ұмтылады.

8.7. "Қарабалық аудандық ауруханасы" КМК Сыбайлас жемқорлыққа қарсы шараларды енгізу дәрежесі мен іске асырудағы табыстары туралы, оның ішінде Интернет желісіндегі ресми сайтта тиісті мәліметтерді орналастыру арқылы жұртшылықты хабардар етуді жүзеге асырады.

9. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат талаптарын сақтамағаны үшін жауапкершілік

9.1. "Қарабалық аудандық ауруханасы" КМК және оның барлық қызметкерлері Қазақстан Республикасының қолданыстағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасының нормаларын сақтауға тиіс.
9.2. "Қарабалық аудандық ауруханасы" КМК барлық қызметкерлері осы саясаттың қағидаттары мен талаптарын сақтағаны үшін, Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында көзделген жауаптылықта болады.
9.3. Осы саясаттың талаптарын бұзғаны үшін, кінәлі адамдар тәртіптік, әкімшілік, азаматтық-құқықтық және қылмыстық жауаптылыққа тартылуы мүмкін.

10. Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар туралы хабарламалар

10.1. Егер кәсіпорында лауазымды адам немесе қызметкер жасаған сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық орын алғаны туралы қандай да бір куәлік болса, бұл туралы дереу өзінің тікелей немесе жоғары тұрған басшысына және (немесе) комплаенс-офицеріне хабарлау қажет.
10.2. Хабарламаларды беру тәртібі, оларды қарау рәсімі және өзге де ережелер Қазақстан Республикасының заңнамасы негізінде қолданылады.
10.3. Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар туралы барлық хабарламалар бойынша кәсіпорында ақылға қонымды мерзімде кәсіпорынның тиісті құрылымдық бөлімшелерінің қатысуымен тексеру немесе қызметтік тергеу жүргізіледі.
10.4. Егер қызметтік тергеп-тексеру нәтижелері бойынша сыбайлас жемқорлық фактісі анықталған жағдайда, еңбек қатынастарын бұзуға және материалдарды тиісті уәкілетті мемлекеттік органдарға беруге дейін сыбайлас жемқорлықтың кез келген көріністеріне нөлдік төзімділік қағидатын негізге ала отырып, түзету шараларын қабылдау, сондай-ақ бақылау шараларын жетілдіру тергеп-тексерудің аяқталуы болып есептеледі.

11. Жауапкершілік

11.1. Кәсіпорынның лауазымды адамдары мен қызметкерлері сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасағаны үшін, Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген жауаптылықта болады.
11.2. Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасағаны үшін, тиісті жауапкершілік шаралары қолданылған кәсіпорынның лауазымды адамдары мен қызметкерлері соттың заңды күшіне енген шешімі бойынша болмаса, кәсіпорынға материалдық залалды өтеуден босатылмайды.
11.3. Осы Саясат талаптарының орындалуына кәсіпорынның лауазымды тұлғалары, қызметкерлері және құрылымдық бөлімшелері өз құзыреті шегінде жауапты болады.
11.4. Кәсіпорынның лауазымды тұлғалары мен қызметкерлері осы саясатты адал ұстануға міндетті.